

Actie nr	A 5.1.8	VMM; BAM; provincie Antwerpen; stadsbestuur van Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf, NV De Scheepvaart	0 €	S
Titel	Gefaseerde aanpak van de verlegging van het Schijn in Antwerpen: vrijwaring van het noodzakelijke traject voor een te bouwen Schijn-Schelde-verbinding. Uittekenen van een reservatiestrook voor een korte Schijn-Schelde-verbinding die maximaal aansluit bij het oorspronkelijke tracé.			
Beschrijving	<p>In de loop van de geschiedenis werd het Schijn, door de uitbreiding van de stad Antwerpen (16de eeuw) en later vooral door de verschillende fasen van havenuitbreiding, stelselmatig verder naar het noorden verlegd. Hierdoor werd de verhanglijn telkens zwakker en werd de afhankelijkheid van kunstwerken en later van de pompinstallatie Rode Weel groter. De drastische verleggingen en overwelvingen van 't Groot Schijn grijpen zodanig in op het wateropensysteem dat ze mede de oorzaak zijn van wateroverlast (v.b. in Merksem en Ekeren).</p> <p>Uit een haalbaarheidsstudie is gebleken dat het mogelijk is om de waterloop terug haar oorspronkelijke loop – door de Antwerpse binnenstad – te laten volgen en in de Schelde te laten uitmonden. Technisch is hier nog veel studiewerk voor nodig, maar een beslissing is zeer dringend om de toekomstige loop te vrijwaren van bijkomende belemmeringen zoals bebouwing, ondergrondse parkeergarages, nutsleidingen, enz. Er zijn twee mogelijke zoekzones: via het spooreplacement Antwerpen- Dam en ten zuiden van het Eilandje of langs het Albertkanaal en ten noorden van het Eilandje naar de Royerssluis.</p> <p>Het herstel van de oorspronkelijke loop van het Groot Schijn zal een aanzienlijk deel van de wateroverlastproblematiek in de regio Ekeren-Brasschaat-Merksem remediëren en verhoogt de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Bovendien kan hierdoor de vismigratie vanuit de Schelde naar het Groot Schijn opnieuw in het vooruitzicht gesteld worden</p> <p>Om dit te realiseren, dient op korte termijn enerzijds het potentieel (lange termijn-) tracé gevrijwaard te blijven van bebouwing en infrastructuurwerken en anderzijds dient een scenario uitgewerkt te worden waarbij de aanleg van de Oosterweelverbinding niet in het gedrang komt. Op lange(re) termijn kan dan het scenario waarbij het Schijn terug meer zijn historisch traject volgt, gerealiseerd te worden.</p>			
Doelstellingenkader BBP	KA	Een andere belangrijke oorzaak voor de vermindering van de natuurlijke bergingscapaciteit is de inname van de valleien door allerlei sectoren. Zo is het havengebied met de inplanting van harde infrastructuur, in zijn geheel, in voormalige polders en dus in NOG –gebied gelegen. Binnen de afbakening van het havengebied werd het terrein- t.o.v. het oorspronkelijke maaiveld van de polders - wel met verschillende meters opgehoogd. Nog een element wordt gevormd door de situatie waarbij in het woongebied van een verstedelijkte zone de bebouwing vaak tot vlak bij de waterlopen voorkomt. In Antwerpen en haar agglomeratie werden waterlopen daarbij dikwijls zelfs overweld. De meest uitgesproken vormen hiervan zijn de Schijnkoker (tussen Antwerpen Schijnpoort en Ekeren Muisbroekpolder) en de historische ruïnen in de kernstad Antwerpen.		
	OPD	Werkbare uitwatering Benedenschijn		
	M			
Motivatie	Visie	<p>Dankzij een herstel van de Schijn-Schelde-verbinding kan ook de pompafhankelijkheid verkleinen. Maar omdat het tijvenster vrij beperkt is zullen pompen operationeel moeten kunnen blijven, een must om de veiligheid voor Antwerpen te garanderen. De veiligheid voor overstromingen wordt hiermee verhoogd, één omdat hiermee de afhankelijkheid van faalbare systemen vermindert (bij calamiteiten zoals stroompannen) blijft er immers een belangrijke gravitaire lozingsmogelijkheid bestaan, en twee omdat door dit tracé de overstroombare gedeelten van Merksem en Ekeren niet meer belast worden door het debiet van het Groot Schijn. Met het oog op de veiligheid zullen er in zulk scenario ter hoogte van de uitwatering in de Schelde voorzieningen moeten gebouwd worden om te beletten dat tijwater in deze Schijn-Schelde-verbinding zou kunnen instromen.</p> <p>Een dergelijke Schijn-Schelde-verbinding biedt een belangrijke meerwaarde en opent perspectieven van een duurzame verbetering op verschillende domeinen in de onmiddellijke omgeving van de kernstad Antwerpen. Daarom dient voor de realisatie ervan op de middellange termijn een mogelijk tracé bestudeerd, vastgelegd en gevrijwaard te blijven van nieuwe initiatieven m.b.t. bebouwing en infrastructuurwerken. Zo kan het Schijn in de toekomst terug meer in de oorspronkelijke vorm ingeplant worden en zal kunnen worden vermeden dat het Schijn in verschillende ongecoördineerde projecten telkens opnieuw aangepast of moet verlegd worden. Aandacht voor waterkwaliteit en de waterbodembodemkwaliteit blijft aan de orde (zie kwaliteit).</p>		
	Relevante studies	Haalbaarheidsstudie Schijn-Schelde-verbinding		